

12 Uchovávanie, výskum a využívanie pamiatok ľudovej kultúry :)

Pamiatky ľudovej kultúry sú dokladmi spôsobu života ľudu a jeho kultúry v minulosti, preto ich odborníci zbierajú, skúmajú a uchovávajú.

Okrem zberu a uschovávania odborníkmi sa **sprístupňujú** verejnosti:

- v národopisných múzeách,
- v múzeách ľudovej architektúry,
- niektoré ľudové stavebné pamiatky sú chránené na pôvodnom mieste^[1].

Národopisné múzeá

Pamiatky ľudovej kultúry sú chránené v múzeách. Najstarším a ústredným národopisným múzeom na Slovensku je [Etnografické múzeum Slovenského národného múzea v Martine](#). Národopisné zbierky sú aj vo vlastivedných, historických, mestských a iných múzeách, napríklad v Bratislave, Trnave, Piešťanoch, Trenčíne, Banskej Bystrici, Liptovskom Hrádku, Rimavskej Sobote, Bardejove, Prešove, Michalovciach, Košiciach, Svidníku...

Múzeá ľudovej architektúry (Skanzeny)

Sústreďujú stavebné pamiatky prenesené na nové vhodné miesto, znovu postavené a zariadené^[2]. Na Slovensku existujú tieto múzeá ľudovej architektúry v prírode:

- Expozícia ľudovej architektúry Horného Šariša v Bardejovských kúpeľoch,
- Múzeum slovenskej dediny v Martine,
- Múzeum oravskej dediny v Zuberco,
- Slovenské banské múzeum v Banskej Štiavnici,
- Múzeum kysuckej dediny v Novej Bystrici – Vychylovke,
- Múzeum liptovskej dediny v Pribiline,
- Národopisná expozícia v prírode – Stará Ľubovňa,
- Poľnohospodárske múzeum v Nitre.

Ľudové stavebné pamiatky sú chránené na pôvodnom mieste

Najväčšie takéto komplexy stavieb sú vo [Vlkolínci pri Ružomberku](#) a v Podbieli na Orave, ďalej v Brhlovciach, v [Čičmanoch](#), v Starej Hore, v Španej doline a v Ždiari.

^[1] Kde slúžia buď pôvodným majiteľom, alebo ako pamätné izby či rekreačné zariadenia.

^[2] Prvé takéto múzeum bolo zriadené v roku 1891 v parku Skanzen pri Štokholme vo Švédsku - odtiaľ pochádza aj v hovorovej reči používané pomenovanie.

[Etnologické pracoviská](#)